

BÁRDUDVARNOK TELEPÜLÉSTERV

II.KÖTET FEJLESZTÉSI TERV

JÓVÁHAGYVA A/2023.(...) HATÁROZATTAL

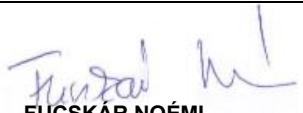

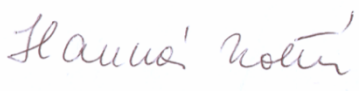

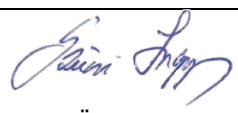

Készült „a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 419/2021.(VII.15.) Korm. rendelet és az OTÉK 2021. július 16-tól hatályos előírásainak figyelembe vételével

2023. OKTÓBER

FEJLESZTÉSI TERV

Képesség megtartó népesség, népesség megtartó település.

ALÁÍRÓLAP		
TELEPÜLÉSI FŐÉPÍTÉSZ		
 BÁNKÚTI MELITTA főépítész		
TELEPÜLÉSTERVEZÉS		
 FUCSKÁR NOÉMI okl. településmérnök TT 02-0720	Fucskár Terv Kft. 7668 Keszű, Árpád fejedelem u. 19/2. fucskartervkft@gmail.com	 GÁSPÁR RÓBERT okl. településmérnök
TÁJRENDEZÉS, KÖRNYEZETALAKÍTÁS		
 BOGNÁRNÉ TÓTH RÉKA tájépítésmérnök K-02-0608 TK-02-0608	 DOLGOS GERGELY Mk 02-1269 SZKV-1.1. – HULLADÉKGAZDÁS SZKV-1.2. – LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM SZKV-1.3. - VÍZ- ÉS FÖLDTANI KÖZEGVÉDELEM SZKV-1.4. – ZAJ- REZGÉSVÉDELEM SZAKÉRTŐ	
KÖZLEKEDÉS		
 FARKAS LÁSZLÓ okl. településmérnök TT 01-6199, Tk 01-16873	 BALINT GERGELY településmérnök munkatárs	ÉRTÉKTERV Mérnöki Szolgáltató és Tanácsadó Kft. 2045 Törökbálint, Józsefhegyi utca 84. info@ertekterv.hu , www.ertekterv.hu
KÖZMŰ, ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS		
 HANCZÁR ZSOLTNÉ TH, TE, TV VEZETŐ TERVEZŐ MK: 01-2418	 BÍRÓ ATTILA TH, TE, TV VEZETŐ TERVEZŐ MK: 01-2456	KÉSZ KÖZMŰ ÉS ENERGETIKAI TERVEZŐ KFT 1016 BUDAPEST, NAPHEGY UTCA 26. TEL: 06 1-489-0365 kozmu@kesztervezo.hu
ÖRÖKSÉGVÉDELEM		ÖRÖKSÉGVÉDELEM RÉGÉSZETI MUNKARÉSZ
 PÁL ANILLA okl. településmérnök TT 01-6992		 DR SZÜCSI FRIGYES RÉGÉSZ
NYILATKOZAT		
Fucskár Noémi – településtervező, TT 02-0720 – nyilatkozok, hogy a dokumentáció megfelel a magasabb szintű terveknek és jogszabályoknak. Keszű, 2023. március FUCSKÁR NOÉMI okl. településmérnök TT 02-0730		

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	4
1. JÖVŐKÉP	5
2. STRATÉGIA.....	7
2.1. A rövid, közép- és hosszú távú területi, tematikus és ágazati fejlesztési célok	7
2.2. A településfejlesztési célok rendszere és összefüggései	12
2.3. Az integrált és tematikus beavatkozási területek	13
2.4. Az épített és természeti örökség védelmének követelményei.....	17
3. CSELEKVÉSI PROGRAM.....	18
4. FEJLESZTÉSI TERVLAP	27

BEVEZETÉS

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 9/A.§ (2) bekezdése szerint „A településfejlesztési tervben az önkormányzat a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével rövid, közép- és hosszú távra rendszerbe foglalja a településfejlesztési szándékait, ennek keretében a meghatározza a település jövőképét, a jövőkép megvalósítása érdekében meghatározza az integrált stratégiai fejlesztési célokat és a célok elérését szolgáló feladatokat, rögzíti a fejlesztési céladatokat és a fejlesztési akcióterületeket, javaslatot tesz az akcióterületek hasznosításának jellegére és módjára, a megőrzendő és a fejlesztési célokat szolgáló egyéb területek meghatározásával együtt. A településfejlesztési tervben foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti.”

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021.(VII.15.) Korm. rendelet (Korm.rendelet) 10 évet meghaladó időtávban határozza meg a hosszú táv fogalmát, legalább 4, legfeljebb 10 éves időtávban határozza meg a középtáv fogalmát, így jelen fejlesztési tervben megfogalmazott jövőkép és célok által meghatározott és kijelölt fejlesztési feladatok is így értelmezendők és kezelendők.

„Bárdudvarnok község településfejlesztési koncepciója és rendezési tervének programja” 1998-ban készült. Az azóta eltelt időszakra tekintettel indokoltá vált a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságait felülvizsgálni, a változások irányait és a hosszú távú fejlesztési célokat meghatározni, valamint az új jogszabályoknak megfelelő településrendezési eszközök készítését megalapozni.

A fejlesztési terv elkészítését megelőzte a Korm.rendelet 1. mellékletének tartalmi követelményei szerinti megalapozó vizsgálat elkészítése.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 85/A. §-ának megfelelően a fejlesztési terv kidolgozása során települési örökségvédelmi hatástanulmány készült a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (V. 9.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően.

1. JÖVŐKÉP

Ha egy mondattal szeretnénk összefoglalni, hogy milyen Bárdudvarnokot szeretnénk, akkor a következő mondatot lehet megfogalmazni:

Képesség megtartó népesség, népesség megtartó település.

Egy élehető, hosszútávon fenntartható településfejlesztés érdekében Bárdudvarnok jövőképét – a feltárt erősségekre építve és a potenciális lehetőségeit minél hatékonyabban kihasználva – két pillérre alapozva határozza meg, melyek *a természeti, kulturális, sport és egészséges életmód értékein alapuló alternatív, felelősségteljes fenntartható turizmus, valamint a periférikus és vidéki térségek felzárkóztatása.*

Településfejlesztési elvek

A településfejlesztési terv a község kulturális örökségi és természeti környezeti értékeit, gazdálkodási hagyományait felhasználva, azokat fenntartható módon alakítva alapozza meg az új értékek létrehozását. Ugyanakkor a jövőbe mutató innovatív módszereket és trendeket megértve, azokat integrálja a település eddigi fejlődési folyamataiba annak érdekében, hogy Bárdudvarnok térségi helyzetét a lehetőségeihez mérten javítva, harmonikus és kiegyensúlyozott fejlődést tudjon biztosítani.

A településfejlesztés kiválasztott két fő elve a belső erőforrásokra építő **fenntarthatóság**, valamint a közösségi és térségi **együttműködés**.

További alapelveként leszögezhető fogalmak a felelős döntéshozás; a kollektív felelősség; az átláthatóság biztosítása a tervezés, döntéshozás, finanszírozás, megvalósítás és ellenőrzés során; kiszámíthatóság a szabályozásban és a finanszírozásban; többszörös hasznú, egymással szinergiában működő intézkedések; számonkérhetőség; világos célok és mérhető teljesítmények.

A településfejlesztés vezérelve a minőségi és a környezettel harmonikus fejlődés biztosítása, az általános települési komfortérzet további javítása, a népessége számára hosszú távon is megélhetést biztosítani tudó, élehető településsé válás elősegítése.

A település fejlesztése során törekedni kell az adottságok és lehetőségek optimális kihasználására oly módon, hogy az ne járjon a környezetminőség romlásával és a településkép degradációjával, ugyanakkor gazdaságilag biztosítsa Bárdudvarnok fenntartható fejlesztésének lehetőségét.

A fejlesztés elsősorban a Bárdudvarnokon élők és a helyi gazdaságban tevékenykedők érdekeit kell, hogy szolgálja, figyelemmel az ide látogató turisták igényeire is. Fontos, hogy érvényesüljön a településen egyfajta belső egyetértés a fejlesztési irányokat illetően. Ennek feltétele a politikai-, a szakmai- és civil szervezetek, valamint a különböző lakossági rétegek, társadalmi csoportok széleskörű partnerségi együttműködése.

A település fejlesztése során fokozottan kell támaszkodni a 2021-2027 közötti uniós tervezési ciklus, valamint az állami támogatási programok kapcsolódási pontjaira és pályázati lehetőségeire. A külső források bevonása mellett, az Önkormányzat településfejlesztési és -rendezési szerződések megkötésével biztosítsa (az Önkormányzat számára többlet ellátási kötelezettséggel járó) új funkciókat létrehozó, vagy a meglévő kapacitásokat bővítő jövőbeni fejlesztők, beruházók arányos hozzájárulását a településfejlesztéshez annak érdekében, hogy a kitűzött célok a helyi lakosság terheinek növekedése nélkül valósulhassanak meg.

Jövőkép

Az alábbiakban a fenti értékrendnek megfelelő elérni kívánt célállapot kerül meghatározásra Bárdudvarnok társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetének jövőjére vonatkozóan.

Társadalmi jövőkép

A település minden eszközével támogatja a fiatal korosztályok helyben történő boldogulását, az oktatás-nevelés az általános iskolai oktatásig helyben biztosított. A fiatalok mellett a település időskorú lakossága is magas szintű gondoskodásban, odafigyelésben részesül, az idősek biztonságára és speciális szükségleteire kiemelt figyelmet fordít. Az alapfokú oktatási-nevelési, egészségügyi, szociális szolgáltató és igazgatási funkciói teljeskörűen, jó színvonalúan biztosítottak a saját lakosság számára. Bárdudvarnok a továbbiakban is fejlődő, színes kulturális és közösségi élettel rendelkező település marad.

Gazdasági jövőkép

A település hosszú távon kiegyensúlyozott, a természeti erőforrásaival okosan gazdálkodó, a szakmai tapasztalatot hasznosító, de a technológiai újításokra nyitott, innovatív és ezáltal versenyképes, elsősorban élhető, fenntartható, energiatudatos település alternatív, felelősségteljes turizmussal, valamint a kapcsolódó gazdasági ágakra fókuszáló gazdaságot és ezzel együtt magas foglalkoztatottsági szintet céloz meg. Ennek elérése érdekében a vállalkozóbarát gazdasági környezet megteremtésével elősegíti a szektor további erősödését. Az önkormányzat a rendelkezésre álló eszközeivel segíti a vállalkozások letelepedését, a helyi termelők közösségeinek megerősödését és a település számára is előnyöket hordozó bővítési, fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági jövőkép megfogalmazásakor fontos kiemelni a Petörke-völgyet, a Baráthegyet, a Marótfát, a Bánya-Lipótfai-halastavakat és bányai pihenőterületet, melyek a szabadidő kulturált eltöltésének bázisaként jelennek meg.

Épített és természeti környezet jövőképe

A település az épített környezetével, a természeti adottságaival, tőrendszereivel, szőlőhegyeivel nem csak a lakosai számára biztosít élhető és egészséges környezetet, hanem a térségbe érkező látogatók számára is különleges vonzerőt jelent páratlanul szépen megőrzött táji környezetével. Bárdudvarnok a kedvező táji, természeti környezetét és értékeit őrző, körültekintően fejlesztő település.

A település turisztikai jelentősége erősödik a kerékpáros-, horgász-, lovas-, vadász- és egyházi turizmusra, a tavakra és egyéb természeti- és kulturális értékekre, valamint az egyedi turisztikai attrakciókra alapozott átgondolt és integrált fejlesztések által.

A környezeti elemek állapota tartósan jó marad, a községbe nem települnek szennyező források. A természeti, tájképi és épített értékeket veszélyeztető hatásokkal nem kell számolni, így a település örökségének megőrzése biztosított.

Adottságait figyelembe véve a klímaváltozás hatásaira felkészülten magas színvonalú, megújuló energiára támaszkodó lakó- és munkahelyi környezetet biztosít. A környezettudatos szemlélettel növekvő arányban számol a megújuló energiaforrások használatával.

*Mindezek alapján **Bárdudvarnok jövőképe:** nyugodt életkörülményeket és belső értékeire alapozott stabil megélhetést biztosító, lakói és az ide látogatók számára magas színvonalú ellátást nyújtó, vonzó és környezettudatos módon fejlődő település a Zselic szélén, amely stabil helyi gazdasággal rendelkezik, természeti, táji adottságait, kulturális és épített értékeit kihasználva térségével harmonikusan együttműködve fejlődik.*

2. STRATÉGIA

2.1. A rövid, közép- és hosszú távú területi, tematikus és ágazati fejlesztési célok

A település jövőképe elérése érdekében meg kell határozni azokat a fejlesztési irányokat, feladatokat, amelyek megvalósítása egyaránt feladata a település önkormányzatának, a civil és egyházi szervezeteknek és a lakosságnak is.

A település jövőképe keretében meghatározott célállapot elérését az alábbi rövid-, közép- és hosszútávú célok biztosítják. A megfogalmazott célok rendszere nem fontossági sorrend, hiszen egymással összehangolt megvalósításuk elengedhetetlen a település jövőképeének hatékony eléréséhez, valamint a település fenntartható és harmonikus fejlődéséhez.

Az OFTK a nemzeti prioritások mellett, az ország egyes térségeinek sajátos térszerkezeti jellemzőit figyelembe véve minden megyére meghatároz terület-specifikus fejlesztési irányokat. Az OFTK 4. fejezetében Somogy megyére vonatkozóan hat fő fejlesztési irány került meghatározásra:

1. gazdasági bázisok kiépítésének elősegítése,
2. aprófalvas, periférikus térségek leszakadásának mérséklése,
3. az elérhetőség javítása, közösségi közlekedés fejlesztése,
4. határon átnyúló együttműködések erősítése,
5. a megújuló energiaforrások hasznosítási arányának növelése,
6. harmonikus városhálózat kialakítása, közszolgáltatások színvonalának javítása.

Bárdudvarnok – figyelembe véve – a magasabb rendű fejlesztési célokat a saját fejlesztési céljait az alábbiak szerint fogalmazza meg.

Átfogó ágazati és tematikus célok

Élhető, fenntartható és vonzó település

Bárdudvarnok hosszú távú jövőjét a települési szolgáltatások színvonala mellett annak társadalma, az ott élő lakosság egészséges korösszetétele, a helyi aktív közösség megléte alapjaiban meghatározza. Ennek érdekében cél a népességszám megtartása és lehetőség szerint növelése, a fiatalok helyben tartásának, ill. letelepedésének elősegítése. A lakosság helyben tartását a munkahelyek teremtése mellett nagyban meghatározzák a település biztosította életkörülmények. Ennek keretében célként fogalmazható meg a minőségi lakókörnyezet kialakítása, a települési infrastruktúra fejlesztése, a kényelmesebb életkörülmények biztosítását szolgáló szociális-, alapfokú oktatási-, alapfokú egészségügyi- és kommunális ellátás, valamint a szabadidő eltöltését segítő infrastruktúra elemeinek és a kapcsolódó szolgáltatások színvonalának javítása. A vonzó- és egészséges lakókörnyezet fenntartásához szükséges a zöldfelületek és zöldterületek, nyitott közösségi terek fejlesztése, a rendezett településkép kialakítása érdekében az üres ingatlanok hasznosításának elősegítése, valamint a település közbiztonságának további javítása.

Az Európai Unió nemzeti vállalással összhangban cél a megújuló energiaforrások részarányának növelése. Bárdudvarnok célja az energiahatékonyság fokozása, lehetőség szerint energia-független település létrehozása, a megújuló energiaforrások részarányának további növelése az intézményekben, valamint a lakosság és az idelátogatók számára a környezettudatos szemlélet elterjesztése. Az önfenntartóvá válás felé vezető úton fontos cél a természetközeli életformához kapcsolódó környezettudatos fenntarthatósági elvek szerint működő kisüzemek, gazdasági egységek számára területbiztosítás, valamint az ún. okos megoldások használatának elterjesztése a település- és intézmény-üzemeltetésben, valamint

az ezzel kapcsolatos ismeretek, jó gyakorlatok átadása a lakosság és a település vállalkozói számára.

Alternatív, felelősségteljes és fenntartható turisztika

Az épített és a kulturális örökség értékeinek védelmére, illetve a természetvédelemre, a települési környezet védelmére a település kiemelt figyelmet kíván fordítani. A környezetvédelem keretein belül cél a település külterületének, vízpartjainak, erdőszéleinek jókarba helyezése és a rendezett állapot hosszú távú fenntartása a folyamatos tisztántartás, gondozás biztosításával.

A természeti értékek megőrzése érdekében a külterületi építkezéseket a természetvédelemmel összehangoltan kell kivitelezni. Az intenzív, nagytáblás művelésű mezőgazdasági területeken elő kell segíteni a változatosabb, mozaikosabb művelést: mezővédő erdősávokkal, gyepsávokkal, az agroökológiai technológiák alkalmazásával.

A szőlőhegyek területén lehetőleg meg kell őrizni a hagyományos tájhasználatot, a szőlő- és gyümölcsstermesztést. A területeken meginduló lakó- és üdülőcélú fejlesztések irányítottan támogatandók.

A település ugyan része a Zselici Ezüsthárs Natúrparknak, itt található a Kassai lovasíjász központ, valamint egy egyházi konferencia központ, mégsem rendelkezik kiépült és kimagasló idegenforgalmi kínálattal. Több kedvező adottsága is jó alapot nyújthat a turizmusból származó jövedelmek növelésére, a turizmusban foglalkoztatott helyi lakosság számának bővítésére. A fejlesztési terv időtávjában a helyi adottságok számbavétele, fejlesztése és egy komplex kínálati csomaggá formálása révén elérhető, hogy a helyi gazdaság részévé váljon az alternatív felelősségteljes turizmus, melynek jellemzőit Gonda Tibor fogalmazta meg. *„Az alternatív turizmus a turizmus „ősformája”, mely az 1970-es és 80-as évektől újra felerősödik, az egyéni igények kielégítését és a társadalmi környezettel való kapcsolatot állítja a középpontba, ügyel a fenntartható fejlődés elveinek érvényesülésére. Egyedi szolgáltatások, élmények, fizikai, szellemi aktivitás, felelős fogyasztás jellemzi. Az élmény a környezettel való interaktív kapcsolat révén válik tejjé.”* (forrás: Gonda Tibor, *A turisztikai termékfejlesztés elméleti alapjai*, 2016)

Ehhez kapcsolódóan szükséges a település rekreációs célú fejlesztése, valamint a helyi szálláshely és vendéglátóhely szolgáltatások bővítése. A településnek nincs tipikus helyi terméke, ezért a helyi identitás és idegenforgalom fejlesztése érdekében célszerű lenne megalkotni azt a kiemelkedő minőségű, Bárdudvarnokra jellemző terméket/termékeket, amely megfelelő marketinggel a település karakterét és jó hírét messzire viheti, ezzel az árbevétel mellett további látogatókat vonzhat Bárdudvarokra, növelheti a helyben dolgozók számát.

A korszerű és költséghatékony településüzemeltetés és önkormányzati gazdálkodás megköveteli ma már az öfenntartásra és energiafüggetlenségre való törekvést. Ennek eszközrendszerében kiemelt helyet foglal el az önkormányzati intézmények energetikai korszerűsítése, valamint a megújuló energiaforrások egyre nagyobb arányú hasznosítása. Célként fogalmazható meg mind intézményi/épület szinten, mind települési szinten a közösségi szintű, megújuló energiatermelő kapacitások növelése.

Települési szintű rövid és középtávú tematikus célok

Az átfogó célok megvalósulásához az alábbi rövid és középtávú célok járulnak hozzá:

1. Települési infrastruktúra komplex fejlesztése

A település hosszútávú céljai komplex fejlesztések révén valósíthatók meg. Ez magába foglalja a lakásállomány növelését (családi farmgazdaságok létrehozásával), az intézmények további fejlesztését, az ellátó rendszer fejlesztését (helyi termék bolt, Petörke Portéka további

fejlesztése, őstermelői boltok, vendéglátóhelyek létrehozása), a település fenntartását, üzemeltetését biztosító létesítmények fejlesztését, valamint a közlekedési és közműhálózatok infrastrukturális fejlesztését is.

A település legsürgetőbb infrastruktúra fejlesztése a vízhálózat és szennyvízcsatorna-hálózat település szintű kiépítése, fejlesztése. A központi belterületen hálózatos megoldással, a többi településrészen egyedi berendezésekkel. A helyi vízbázisról ellátott, szigetszerűen üzemelő ún. egy kutas településrészek regionális hálózati rendszerhez való csatlakozási lehetőségét legalább tervezési szinten elő kell készíteni, a településrészek több-oldali térségi, regionális összekötésének megoldási lehetőségét vizsgálni kell. A meglévő hálózat állapota a karbantartási tevékenységek hiánya miatt folyamatosan romlik, ennek a folyamatnak a megállítása szükséges.

További közműfejlesztési feladat a befogadó patakba, vízfolyásokba, tavakba lökészerűen érkező csapadékvizek mederben tartásának megoldása. Az időnként elöntéseket okozó vízelvezetési problémák elkerülésére az árkok, vízfolyások medrét is fel kell készíteni a szélsőségesebb csapadékesemények, a nagyobb intenzitású záporok fogadására. Fejleszteni kell a vízelvezetés hálózati rendszerét, a hiányos szakaszokat ki kell alakítani és növelni kell a víz-visszatartás lehetőségét. Növelni kell az ingatlanok zöldfelületi arányát az elvezetendő csapadékvizek mennyiségének csökkentése érdekében. Így kevésbé terhelődnek a környező hálózatok. A klímaváltozás okozta hatás, hogy számítani kell arra, hogy a csapadékesemények hiánya is megjelenhet, amely nagy szárazságokat hoz, hatására a talajvízszint süllyedése jelentkezik, a mezőgazdaságban, az erdőgazdaságban jelent komolyabb megoldandó feladatokat. Ennek kezelésére a víz-visszatartás lehetőségére is fel kell készülni.

A közművek vonatkozásában figyelmet kell fordítani a villamosenergia ellátás- és a vezetékes hírközlési hálózat föld feletti elhelyezésére, amely befolyásolja, alakítja a település arculatát.

Részben a gazdaságfejlesztési intézkedések révén növekvő arányú helyben foglalkoztatás, részben a turisztikai kínálat bővülésével várhatóan növekvő látogatószám, mind pedig a lakosság növekvő igénye a települési életminőség javulása iránt szükségessé teszi a meglévő utak burkolatkorszerűsítését és a járdaépítést és felújítást, a közlekedési hálózat forgalomtechnikai felülvizsgálatát. Mivel a helyben történő foglalkoztatás prognosztizálható növekedése mellett a jövőben is várhatóan jelentős szerepe lesz a munkába járási célú ingázásnak (különösen a járásszékhely Kaposvár irányába), így célként fogalmazható meg a közlekedési kapcsolatok körének tovább bővítése, a helyközi mobilitás fejlesztése. Igazodva a munkába járási igényekhez, valamint az oktatási és egyéb szolgáltató intézményekbe történő bejárás biztosításához, továbbá Bárdudvarnok, mint turisztikai desztináció jelentőségének növekedésével együtt az ide látogató turisták növekvő számához, cél a közösségi közlekedési szolgáltatásoknak a lakosság és a turizmus igényeihez való igazítása, a menetrendek optimalizálása érdekében folyamatos párbeszéd fenntartása a szolgáltatást nyújtó közlekedési vállalattal.

A településrészek közötti úthálózatot hosszú távon szükségszerű lenne fejleszteni.

A kerékpáros turizmus bővülő igényeihez, részben a lakosság körében a környezettudatos közlekedési módok várható térnyeréséhez igazodva kiemelt cél a kerékpárút hálózat bővítése, a meglévő hálózat korszerűsítése.

2.Helyi gazdaság fejlesztése

A településfejlesztés kiemelt célja a vállalkozások támogatása, fejlesztésükhöz terület biztosítása úgy, hogy az infrastrukturális feltételek megteremtésével és a kapcsolódó szolgáltatások széles körének kiépülésével olyan befektetési potenciál jöjjön létre a községben, amely a betelepülő vállalkozások révén biztosíthatja a lakosság nagy részének helyben történő foglalkoztatását, és a fiatalok megtartását és javítja a település tökevonzó

képességét. Ennek érdekében fontos cél a gazdasági tevékenységre alkalmas használaton kívüli épületek (pl. Csermány településrészen a Lábod-Kadarkút-Kaposfő 6616. j. út menti mezőgazdasági üzem, Nagypusztá déli részén az egykori bolt) infrastrukturális fejlesztése, új telephelyek létesítésének elősegítése, a jogszabályi keretek nyújtotta lehetőségek közt történő megkönnyítése, valamint a szükséges befektetésösztönző tevékenységek megvalósítása.

3. Közösségi terek fejlesztése, hiányzó elemek kialakítása

Bárdudvarnokon klasszikus értelemben vett közpark nincs, ennek helyét a kisebb teresedések veszik át. A településszerkezeti tervben zöldfelületként megjelenő elemek a valóságban nem töltik be funkciójukat, ezért minőségi, egységes koncepcionális terv alapú fejlesztésre szorulnak, köztük kapcsolatként fasorok kialakítása javasolt. Célként fogalmazható meg a közösségi- és rendezvény terek kialakítása.

4. Humán közszolgáltatások fejlesztése

A fiatal szülők, gyermekvállalást tervező családok helyben tartásában kiemelt szerepe van annak, hogy a településen biztosítottak legyenek a megfelelő színvonalú bölcsődei- és óvodai nevelés, valamint az általános iskolai oktatás infrastrukturális és szakmai feltételei. A vidéken munkát vállaló kisgyermekes szülők számára alapvető elvárás, hogy a munkába járáshoz igazodva legyen biztosítva a gyermekek óvodai felügyelete, így célként fogalmazható meg az óvodai nevelés infrastrukturális feltételeinek további javítása mellett a gyermekfelügyelet igény alapú rugalmas biztosítása, folyamatos konzultáció fenntartása a kisgyermekes szülők és az óvoda vezetése közt. További hosszútávú cél, hogy helyben igénybe lehessen venni az általános iskolai oktatást a felső tagozat végéig.

A lakosság és a településen dolgozók életkörülményeinek javításához jelentősen hozzájárul, ha az alapfokú egészségügyi ellátás térben és időben elérhető módon biztosított. Bárdudvarnokon a központi településrészen a háziorvosi alapellátás biztosított. Ugyanakkor a hosszabb távon célként fogalmazható meg, hogy Lipótfán és/vagy Bányán elérhető legyen a házhoz menő háziorvosi ellátás/beteglátogatás.

Az országos tendenciához hasonlóan, Bárdudvarnokon is egyre magasabb az időskorú lakosság aránya, akiknek a magasabb életminőség biztosítása és a biztonságérzetük növelése érdekében fejleszteni szükséges az idősgondozáshoz kapcsolódó speciális szolgáltatások körét és az ellátás színvonalát. Az önkormányzat törvényi előírás alapján köteles biztosítani a területén a szociális alapszolgáltatások körében a közétkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést, valamint az idősek nappali ellátását. A településen ugyan működik intézményes idősgondozás, azonban az idősek számára nappali ellátást biztosító intézmény jelenleg nem működik, ennek kialakítása, a szükséges infrastrukturális háttér megteremtése célként fogalmazható meg (pl. az egykori Gosztonyi kastélyban).

5. Szabadidős, kulturális és sport tevékenység fenntartása, bővítése

A településen élők életminőségét és a település vonzerőjét befolyásolja az elérhető kulturális és szabadidős szolgáltatások mennyisége és minősége. A kulturális és közművelődési intézmények fejlesztésénél előtérbe kell helyezni a „közösségi élményt”, a multifunkciós jelleget, a lakossági igényekhez igazodó rugalmas megoldásokat. A meglévő értékekre alapozva, azt fejlesztve, a rendezvények erőteljesebb, szélesebb körű hirdetésével növelni lehet a kulturális kínálat vonzerőjét, ismertségét. Ehhez elengedhetetlen a települési, térségi marketing erősítése.

A táji környezet adta adottságokra települési szinten is kiemelt figyelmet kell fordítani. A település és térsége adta lehetőségeket, attrakciókat (Petörke-völgy, Kassai íjászközpont, Bányai-Lipótfai-halastavak, Porta Pacis, Portincula kápolna, üveg alkotótelep, apátság romjai) egy programcsomag keretében vonzóvá kell tenni.

A településen cél a fiatalok arányának növelése is, akik számára fontosak a helyi sportolási lehetőségek, az aktív kikapcsolódás feltételeinek további javítása. A szabadidős létesítmények, sportpályák, játszóterek és kültéri fitness parkok, közösségi terek nem csak a lakosság egészséges életmódjának biztosításához fontosak, de hozzájárulnak a turisztikai vonzerő növeléséhez is.

6. Az épített és táji környezet értékeinek és adottságainak megóvása

Bárdudvarnok örökségének megőrzése és értéket teremtő fejlődése érdekében kiemelten kezelendő a település sajátos településszerkezetének és arculati megjelenése, a kialakult sajátos településszerkezet megőrzése. Az utcakép, az épületek, közterületek állapota jelentősen meghatározza a lakosság mentális hangulatát, a településen áthaladók vagy a településre érkezők közérzetét.

A fentiek érdekében cél a meglévő zöldfelületek, a rekreációt biztosító zöldterületek fejlesztése, valamint azok területének növelése, a közbiztonság javítása, gazdasági célú területek megújítása, valamint az üresen álló ingatlanok hasznosításának megoldása, továbbá a tájképi értékek megőrzése. A településkép és a településszerkezet fejlesztését szolgálja továbbá a korábbi lakóterület kijelölések felülvizsgálata. A nyugodt életkörülmények biztosítását szolgáló közbiztonság javítása keretében, fontos célkitűzés a közterületek közbiztonsági fejlesztéseinek megvalósítása.

A kulturális értékek és a hagyományok tiszteletben tartása növeli a lakosság identitását, közösségszervező ereje van. Kiemelten fontos ezért, hogy továbbra is legyen lehetőség a településrészek fejlesztésére.

Területi célok

A megfogalmazott célok között található olyan, amely a településen belül egy lehatárolható településrészre vonatkozatható. A településrészek tekintetében meghatározott területi célok összességében alkotják a településen megvalósítandó célkitűzéseket, hozzájárulnak a település tematikus céljainak teljesüléséhez, ezáltal pedig a felvázolt jövőkép eléréséhez.

T1. Környezettudatos, fenntarthatósági elvek szerint működő gazdaságok, gazdasági terület kialakítása a belterület északi részén és a Kender földeken

A központi belterület északi részén található, jelenleg kihasználatlan beépítésre szánt terület elhelyezkedését és méretét tekintve megfelelő terület a környezettudatos, optimális ökológiai lábnyommal rendelkező termékek, modern technológiákkal való előállítására berendezkedő kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területek kialakítására. Ezzel a területtel határosak a Kender földek, melyek alkalmasak mezőgazdasági művelésre, kultúrnövények termesztésére, önellátó családi farmgazdaságok kialakítására. Ezáltal növelni lehet a helyben előállított termékek számát, mellyel a Petörke Portéka választéka is tovább tud bővülni.

T2. Marótfán, Baráthegyen és Petörke-völgyben a kulturális, szabadidős, rekreációs terület továbbfejlesztése

A központi belterület keleti határán található Marótfá, Baráthegy, valamint Petörke-völgy.

A meglévő természeti és örökségi értékek védelmével, infrastrukturális fejlesztésekkel, a zöldfelületek mennyiségi és minőségi fejlesztésével, közösségi tér, szabadidő-rekreációs terület kialakításával, valamint az ehhez kapcsolódó programkínálat fejlesztésével a lakosság számára egyre vonzóbb településrész alakul ki. A helyi kulturális, turisztikai és közösségi élet meghatározó színtere minőségibb kereteket kap.

T3. Bányai-Lipótfai-halastavak környezetében természeti erőforrásokra épülő ökotudatos szabadidős, rekreációs terület kialakítása

A központi belterülettel délre, Lipótfá és Bánya között található a Bányai-Lipótfai-halastavak, a turisztikai központ épülete, valamint az 1990-es években kialakított lakó-üdülő övezet.

A meglévő természeti és örökségi értékek védelmével, infrastrukturális fejlesztésekkel, szabadidő-rekreációs terület kialakításával, közösségi tér kialakításával, valamint az ehhez kapcsolódó programkínálat fejlesztésével a lakosság számára vonzó településrészek alakulnak ki.

T4. Energiafüggetlen település megvalósítása

A település célja a maximális energiatakarékosságra és energiahatékonyságra való törekvés. Az energiahatékonyság települési szinten minden területet érint. Az önkormányzati épületek mellett ösztönözni kell a lakóépületek energetikai korszerűsítését is. A napkollektorok telepítése mellett gondoskodni kell a hőtermelés megoldásáról is (pl. biomassza, geotermia).

2.2. A településfejlesztési célok rendszere és összefüggései

Jövőkép	Nyugodt életkörülményeket és belső értékeire alapozott stabil megélhetést biztosító, lakói és az ide látogatók számára magas színvonalú ellátást nyújtó, vonzó és környezettudatos módon fejlődő település a Zselic szélén, amely stabil helyi gazdasággal rendelkezik, természeti, táji adottságait, kulturális és épített értékeit kihasználva térségével harmonikusan együttműködve fejlődik.		
Átfogó célok	Élhető, fenntartható és vonzó település Lakosság életminőségének javítása, minőségi lakókörnyezet kialakítása, a gazdaság fejlesztése		Alternatív, felelősségteljes és fenntartható turisztika Természetvédelemmel összehangolt turisztikai fejlesztések
Tematikus célok	1. Települési infrastruktúra komplex fejlesztése	2. Helyi gazdaság fejlesztése	3. Közösségi terek fejlesztése, hiányzó elemek kialakítása
	4. Humán közszolgáltatások fejlesztése	5. Szabadidős, kulturális és sport tevékenység fenntartása, bővítése	6. Az épített és táji környezet értékeinek és adottságainak megóvása
Területi célok	T1. Környezettudatos, fenntarthatósági elvek szerint működő gazdaságok, gazdasági terület kialakítása a belterület északi részén és a Kender földeken		T2. Marótfán, Baráthegyen és Petörke-völgyben a kulturális, szabadidős, rekreációs terület továbbfejlesztése
	T3. Bányai-Lipótfai-halastavak környezetében természeti erőforrásokra épülő ökotudatos szabadidős, rekreációs terület kialakítása		T4. Energiafüggetlen település megvalósítása

A tematikus és a területi célok közötti összefüggések

	T1. Környezettudatos, fenntarthatósági elvek szerint működő gazdaságok, gazdasági terület kialakítása a belterület északi részén és a Kender földeken	T2. Marótfán, Baráthegyen és Petörke-völgyben a kulturális, szabadidős, rekreációs terület továbbfejlesztése	T3. Bányai- Lipótfai- halastavak környezetében természeti erőforrásokra épülő ökotudatos szabadidős, rekreációs terület kialakítása	T4. Energiafüggetlen település megvalósítása
1. Települési infrastruktúra komplex fejlesztése	x	x	x	x
2. Helyi gazdaság fejlesztése	x	x	x	x
3. Közösségi terek fejlesztése, hiányzó elemek kialakítása	x	x	x	x
4. Humán közszolgáltatások fejlesztése				
5. Szabadidős, kulturális és sport tevékenység fenntartása, bővítése		x	x	x
6. Az épített és táji környezet értékeinek és adottságainak megóvása	x	x	x	x

2.3. Az integrált és tematikus beavatkozási területek

A tematikus célok elérése érdekében **fejlesztési akcióterület** kerül lehatárolásra. Akcióterületi projektnek a térben és időben koncentrált, egymással összehangolt beavatkozásokból álló fejlesztéseket nevezzük. A térben való koncentráltság egy meghatározott, jellemzően közterületekkel körülhatárolt kiterjedésű területen belül bonyolított fejlesztést jelent. Az időn belüli koncentráltság azt jelenti, hogy záros határidőn belül (középtávon) a projekt végrehajtásra kerül. Az akcióterületen végbemenő fejlesztések egymással szinergikus hatást fejtenek ki, azaz egyes programelemek segítik, erősítik más programelemek megvalósulását. Az akcióterület meghatározott cél érdekében kerül kialakításra. Kialakításának szempontjai:

- a közösség egésze szempontjából fontos terület
- a megalapozó vizsgálat kidolgozása során felmerült fejlesztési szükségletek
- várható gazdaságélénkítő hatás
- a 2021-2027-es EU-s programozási időszak forrásainak kihasználhatósága

Bárdudvarnok területén két fejlesztési akcióterület kerül lehatárolása: **Marótfá, Baráthegy és Petörke-völgy környék, valamint a Bányai-Lipótfai-halastavak környéke**. Az 1. terület a

központi belterülethez csatlakozik, Baráthegyet, a Petörke-völgyet, valamint a marótfai árvízcsúcs-csökkentő tározó menti területeket foglalja magába. A 2. terület a Bányai-Lipótfai-halastavak menti területeket és Bánya egy részét foglalja magába. A területek lehatárolása a későbbi fejlesztési szándékok függvényében bővíthető, módosítható.

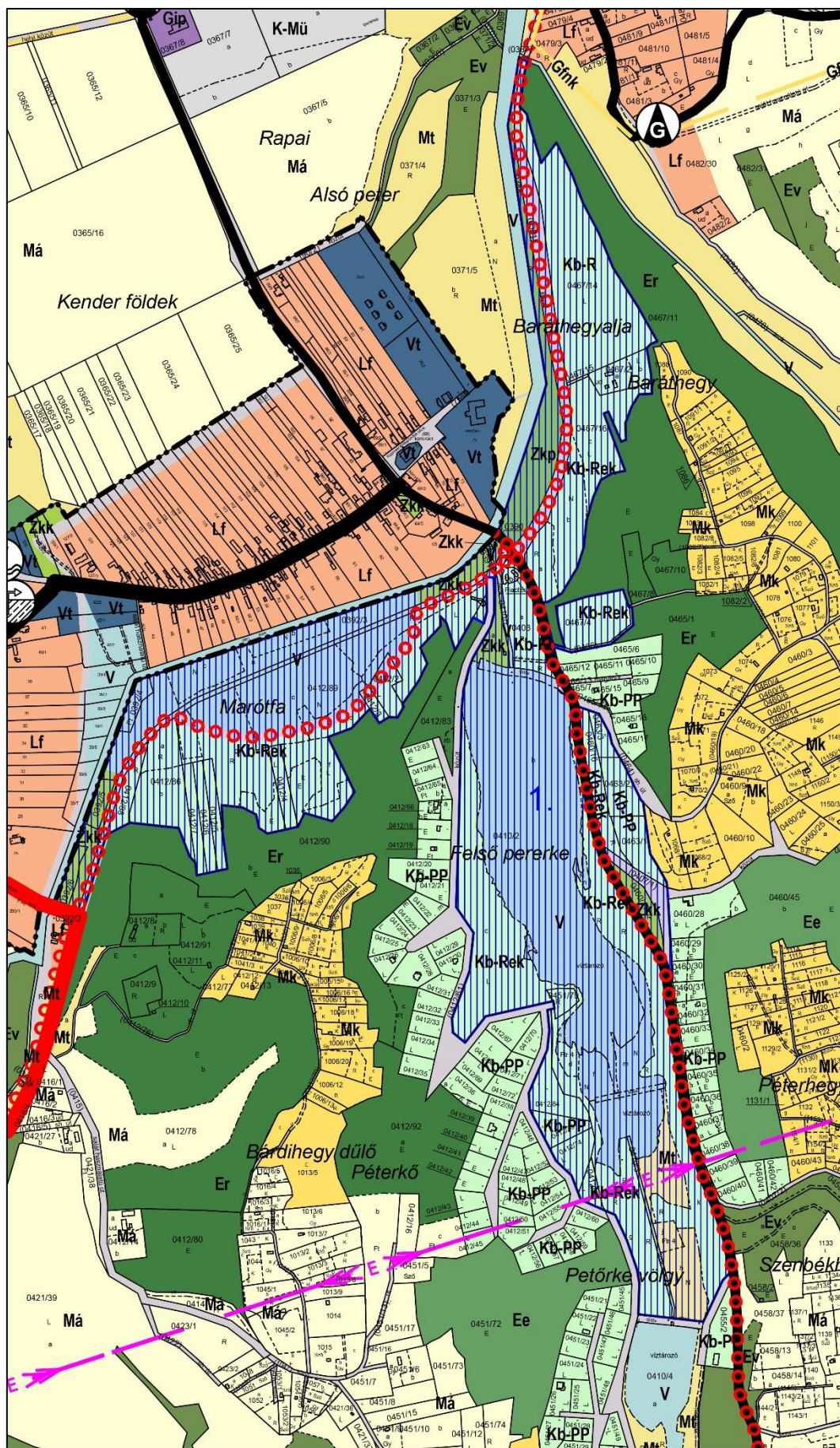
Az akcióterületen kívül eső területeken a megvalósítani tervezett projektek lehetnek lokálisak (pontoszerű), a település egészét érintő (hálózatos), valamint a nem beruházási jellegű („Soft”) projektek. Részletesen ld. a 4. *Cselekvési program* fejezetben.

Fejlesztési céladat meghatározása

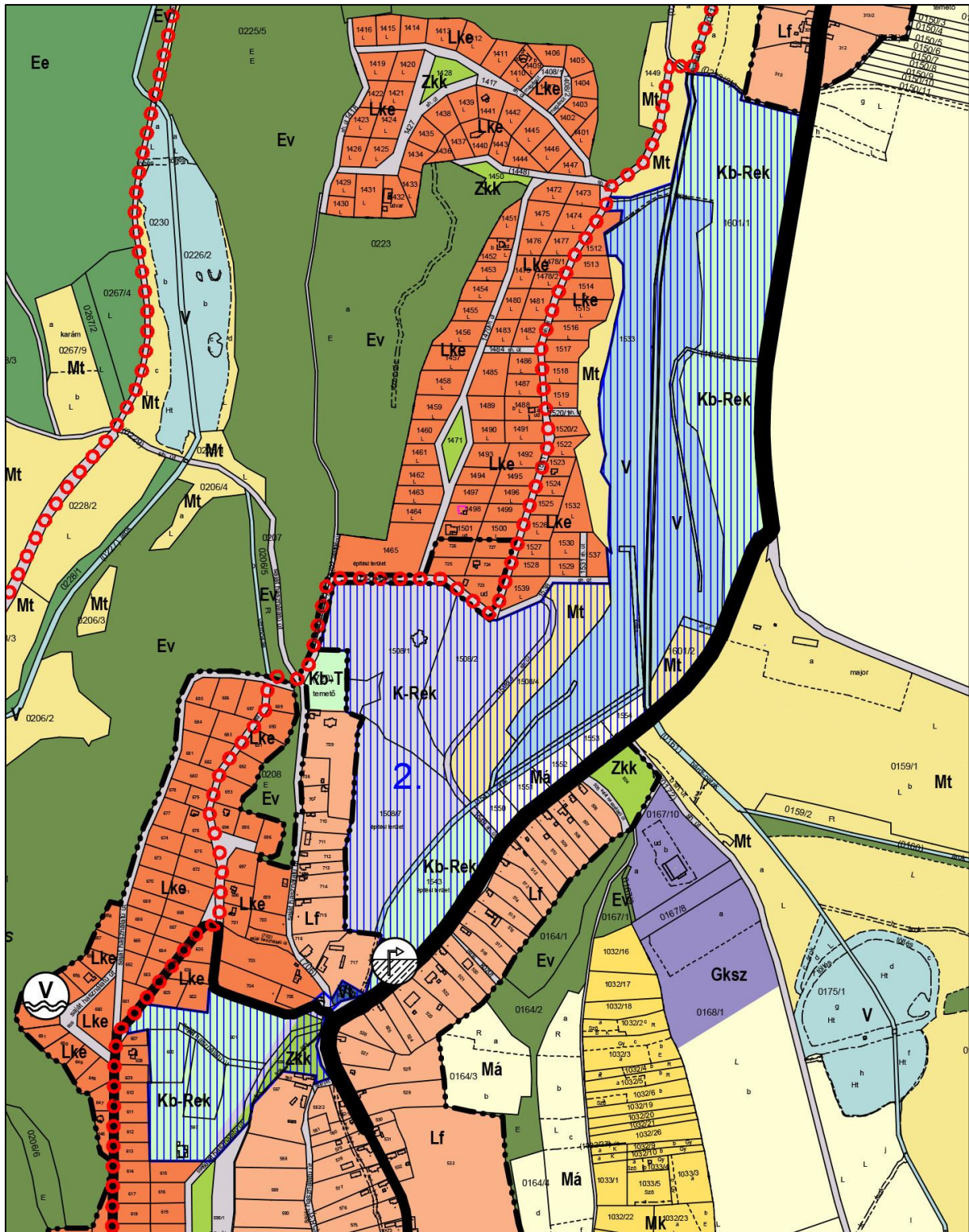
1.Akcióterület: Marótfá, Baráthegy és Petörke-völgy

FEJLESZTÉSI CÉLADAT – 1. AKCIÓTERÜLET	
1. A fejlesztési terület mérete	52,6 ha
2. Javasolt általános használat és megoszlásának aránya	
2.1.Közlekedési és közműterület	3,87 ha, 7,36 %
2.2.Közpark zöldterület (Zkp)	1,67 ha, 3,17 %
2.3.Közkert zöldterület (Zkk)	1,53 ha, 2,91 %
2.4.Tájgazdálkodási mezőgazdasági terület (Mt)	1,6 ha, 3,04 %
2.5.Vízgazdálkodási terület (V)	17,43 ha, 33,14 %
2.6.Beépítésre nem szánt különleges terület – régészeti látogatóközpont (Kb-R)	3,64 ha, 6,92 %
2.7.Beépítésre nem szánt különleges terület – szabadidős, rekreációs terület (Kb-Rek)	20,94 ha, 39,8 %
2.8.Beépítésre nem szánt különleges terület – Petörke-pihenő övezet (Kb-PP)	1,09 ha, 2,08 %
2.9.Beépítésre nem szánt különleges terület – közösségi tér, termelőipiac (Kb-Kt)	0,83 ha, 1,58 %
3. Zöldfelület elvárt mérete	25 ha
4. Közművesítettség elvárt mértéke, módja	részleges közművesítettség

Képesség megtartó népesség, népesség megtartó település.

2. Akcióterület: Bányai-Lipótfai-halastavak környéke

FEJLESZTÉSI CÉLADAT – 2. AKCIÓTERÜLET	
1. A fejlesztési terület mérete	40,13 ha
2. Javasolt általános használat és megoszlásának aránya	
2.1. Településközponti vegyes terület (Vt)	0,08 ha, 0,2 %
2.3.Beépítésre szánt különleges terület – szabadidős, rekreációs terület (K-Rek)	8,89 ha, 22,15 %
2.4.Közlekedési és közműterület	0,81 ha, 2,02 %
2.5.Közkert zöldterület (Zkk)	0,66 ha, 1,64 %
2.6.Általános mezőgazdasági terület (Má)	1,17 ha, 2,92 %
2.7.Tájgazdálkodási mezőgazdasági terület (Mt)	2,5 ha, 6,23 %
2.8.Vízgazdálkodási terület	12,82 ha, 31,95 %
2.9.Beépítésre nem szánt különleges terület – szabadidős, rekreációs terület (Kb-Rek)	13,2 ha, 32,89 %
3. Zöldfelület elvárt mérete	20 ha
4. Közművesítettség elvárt mértéke, módja	részleges közművesítettség

2.4. Az épített és természeti örökség védelmének követelményei

A település természeti- és épített örökségének védett, illetve védelemre javasolt elemei, épületei a fejlesztési tervet megalapozó vizsgálatban és a vele együtt készülő települési örökségvédelmi hatástanulmányban kerültek felülvizsgálatra, bemutatásra. A település a helyi építési szabályzatában, valamint a településképi arculati kézikönyvben és a településképi rendeletben rögzíti a művi értékekre vonatkozó előírásait, elvárásait és követelményeit.

Az örökségi értékek fenntartása

Az örökségi értékek védelmének egyik legfontosabb célja, hogy megőrizzük és örökölni hagyjuk azokat a jövő nemzedékei számára. Ez egyaránt érvényes a művi és táji értékek elemeire is. Az épített örökség védelme mellett gondoskodni kell a helyi jelentőségű természeti értékek védelméről is.

Az értékek hosszútávú megőrzésének fontos eszköze a fenntartás anyagi feltételeinek kidolgozása, megteremtése. Ennek lehetséges módja a védett értékekre alapozott közvetett vagy közvetlen gazdasági és társadalmi hasznosítás.

Fenntartást szolgáló intézkedések:

- örökségi értékleltár időszakonkénti aktualizálása
- egységes örökségvédelmi stratégia kialakítása a település egészére
- a helyi építési szabályzat és a településképi rendelet összhangjának megteremtése, rendszeres felülvizsgálata

3. CSELEKVÉSI PROGRAM

A fejlesztési terv tartalmazza a célok eléréséhez szükséges legfontosabb beavatkozásokat, azonban jellege alapján nem jelenti azt, hogy részletesen kidolgozva tartalmaznia kell a megvalósítandó projekteket.

A tervezett beavatkozások jelenleg ismert részletei (pl. lehetséges tevékenységek, becsült költségvetés, indikatív ütemezés) a cselekvési programban kerülnek bemutatásra azzal az előfelvetéssel, hogy ezek a projektkidolgozás későbbi fázisaiban kerülnek pontosításra, véglegesítésre.

Akcióterületi projekt

1. Marótfá, Baráthegy és Petörke-völgy

Bárdudvarnok központi belterülete szomszédságában az elmúlt 30 évben fejlődés folyt a Petörke-völgyben. A tórendszer mellett pihenő övezet jött létre, elkészült a marótfai árvízcsúcs-csökkentő tározó, több vendégház és hétvégi ház is épült. Létrejött a Petörke Portéka nevű helyi termelői piac. Az egyház létrehozta a Porta Pacis lelkigyakorlatos házat és konferencia központot. Továbbá itt található a premontrei monostor romjai is. A területen áthalad egy kerékpárút is. Ennek a területnek kiemelt szerepe van a település életében.

Cél a terület épített és természeti értékeinek megóvása. A terület különböző funkcióinak összekapcsolása, a még nem hasznosított területek közösségi célokkal összhangban történő funkcióbővítő hasznosítása, a megnövekedett igényekhez szükséges infrastruktúra kialakítása.

A projekt előkészítésének első lépése a területen kívánatos funkciók komplex megtervezése. A fejlesztési tervben szerepeltetett funkciók mellett számos egyéb funkciónak, létesítménynek is helyet lehet biztosítani a területen. Meg kell határozni az egyes elemek térbeli rendszerét, az elérni kívánt településszerkezeti településképi megjelenést, partnerségben az érintett tulajdonosokkal, lehetséges befektetőkkel.

Premontrei monostor területén régészeti látogatóközpont létrehozása

A projekt célja, hogy az akcióterület északi részén, a Baráthegyen található premontrei prépostság romjait teljes egészében feltárják és bemutassák a történetét a látogatóknak. A látogatóközpont egyúttal kapcsolódási és kiindulási pontként is szolgálhat az akcióterületen megvalósítandó fejlesztésekhez.

Szabadtéri rendezvény és sportterület kialakítása

A projekt célja, hogy összekapcsolja a Baráthegyet a Petörke-völgygel, és az önkormányzati tulajdonú telkek felhasználásával kompakt rendezvényterület kerüljön megvalósításra. A terület alkalmas szabadtéri játszótér és sportkomplexum kialakítására is (kosárlabda/kézilabda pálya, ping-pong, gördeszkapálya, bringapark, focipálya, kültéri fitness park). Ezáltal a települési zöldfelületek hálózata is növekedik.

Petörke Portéka termelői piac szolgáltatásainak fejlesztése

A Petörke-völgy északi részén, egyből a tó mellett jött létre a hetente megrendezésre kerülő Petörke Portéka termelői piac. Folyamatban van a piachoz kapcsolódó épület építése. Ahhoz, hogy a termelői piac adta lehetőségek kihasználhatóak legyenek, lehetőséget kell teremteni a terület arculatához illeszkedő kereskedelmi- és szolgáltató gazdasági funkció fejlődésének is.

Szabadtéri strand és kemping kialakítása

Az akcióterület központi eleme a tórendszer, melynek nagy kiterjedése révén sokoldalúan lehet hasznosítani. A tó partján megfelelő területkijelöléssel elfér egymás mellett a horgászat,

valamint az aktívabb kikapcsolódás is. A tó nyugati partján szabadstrand, valamint kemping számára is rendelkezésre áll szabad terület.

Egységes arculatú horgászhelyek kialakítása

Az akcióterület központi eleme a tórendszer, mely közkedvelt a horgászok körében. A horgászstégeket, horgászhelyeket, valamint ezek fejlesztését egységes arculati megjelenéssel indokolt kialakítani.

Vízi sport központ kialakítása

Az akcióterület része a részben belterületen található árvízcsúcs-csökkentő tározó, melynek déli oldalán kijelölt szabadidő-pihenő területen vízi sport központ kialakítása a cél. Ezáltal bővül a turisztikai kínálat és az egyes funkciók nem zavarják egymást.

2. Bányai-Lipótfai-halastavak környéke

A központi belterülettől délre, Lipótfai és Bánya között található a Lipótfai-halastavak, melynek nyugati oldalán az 1990-es években létrejött telekosztásnak köszönhetően lakó-pihenő/üdülő övezet kezdett kiépülni. Ez a terület szervesen kapcsolódik Bányához, annak is az „új településrészéhez”.

Cél a terület épített és természeti értékeinek megóvása. A terület különböző funkcióinak összekapcsolása oly módon, hogy Bánya alapvetően megmaradjon lakóterületnek, a még nem hasznosított területek a Bányára jellemző ökotudatos közösségi célokkal összhangban történő hasznosítása.

Szabadidős, rekreációsterület kialakítása

A projekt célja, hogy a tó mentén lehetőség legyen a természetvédelemmel összeegyeztethető módon szabadidő eltöltésre, rekreációra alkalmas tevékenység végzésére, az ehhez szükséges létesítmények elhelyezésére. A meglévő turisztikai központ adta infrastruktúra felhasználásával olyan turisztikai kínálat létrehozása, mely nem zavarja a bányai lakosok életét.

Egységes arculatú horgászhelyek kialakítása

Az akcióterület központi eleme a tórendszer, mely közkedvelt a horgászok körében. A horgászstégeket, horgászhelyeket, valamint ezek fejlesztését egységes arculati megjelenéssel indokolt kialakítani.

Bánya településközpont rendezése

A projekt célja, hogy Bánya településrészen az alkotóház környéki zöldfelületek átalakításával, funkció bővítésével valódi közösségi találkozási helyek jöjjenek létre. Ehhez szükséges intézkedések, elemek: alkotóház használata közösségi célra, fásítás, parkosítás, játszótér kialakítás.

Hálózatos projektek

A tervezett hálózatos fejlesztési programok elsősorban közlekedési és közmű infrastruktúrát érintik.

Vízi közmű hálózat fejlesztése

A település legsürgetőbb infrastruktúra fejlesztése a vízhálózat és szennyvízcsatorna-hálózat település szintű kiépítése, fejlesztése. A központi belterületen hálózatos megoldással, a többi településrészen egyedi berendezésekkel. A helyi vízbázisról ellátott, szigetszerűen üzemelő ún. egy kutas településrészek több-oldali térségi, regionális összekötésének megoldási lehetőségét vizsgálni kell, legalább tervezési szinten elő kell készíteni. A lakosság

életminőségének javítása érdekében az ivóvíz-hálózaton ivóvízminőség javító technológiai beruházásokat kell végrehajtani.

A településen a sérülékeny felszíni és felszín alatti vízkészletek fokozottabb védelme érdekében a szennyvíz közcsonatolás elvezetésének és kezelésének megoldását mihamarabb meg kell oldani.

A település átfogó felszíni vízrendezését település szinten fejleszteni szükséges, vízviisszatartást szolgáló beruházásokat kell kiépíteni, a szélsőséges csapadékeseményekre fel kell készíteni

Energia közmű hálózat fejlesztése

Az egyedi hőellátású lakásoknál a hagyományos nem vezetékes energiahordozók (szén, fa) környezetterhelő hatását csökkenteni kell. A fenntarthatóság javítása érdekében törekedni kell az optimálisabb energiahordozó szerkezet kialakítására, a hagyományos nem vezetékes energiahordozók mellé a megújuló energiahordozók nagyobb részarányú bevonásával.

Közműfejlesztési feladat a közművek jelenlétével, a közterületek látványát rontó és a közterülettel való racionális gazdálkodás lehetőségét akadályozó közművek által okozott környezetterhelés csökkentése. A klímaváltozás, a szélsőséges szélhatások miatt szükséges a hálózatok fokozatos föld alá helyezése az üzembiztosabb szolgáltatás lehetőségéért.

Turisztikai célú térségi elérhetőséget szolgáló kerékpáros infrastruktúra fejlesztése

Bárdudvarnok közigazgatási területén kialakításra került kerékpározható út, cél a fontosabb célterületek irányába a kerékpáros infrastruktúra elemeinek fejlesztése, létrehozása. Cél az országos, a térségi, valamint az egyéb helyi kerékpárút-törzshálózati elemekhez való csatlakozás.

Nem szilárd burkolatú utak kiépítése

A település több útja nem rendelkezik szilárd burkolattal, illetve burkolatszélessége nem megfelelő. Ezek a közlekedést nehezítik és rontják a közlekedési biztonságot. Kiépítésük ütemezetten tervezett.

Zöldfelületi hálózat fejlesztése

A közterületi zöldfelületek tervezett, ütemezett, minden szegmensét magába foglaló rendezése érdekében zöldfelületrendezési tervet javasolt készíteni. A tervben szerepeltetni kell az új zöldfelületek kialakítására alkalmas területeket és a meglévő zöldfelületek rendezését, a funkciók meghatározásával együtt. Kiemelten kell kezelni a zöldfelületi rendszerből hiányzó elemeket, például az útsorfákat, a mezővédő erdősávokat. A közcélú zöldfelületek minőségének javítása érdekében le kell cserélni az előregedett, beteg fákat, cserjéket, és a gyepfelületet tápanyag-utánpótlását folyamatosan biztosítani kell. A parkok, terek esztétikai értékének növelése érdekében virággal borított felületek is alkalmazandók.

Helyközi mobilitás fejlesztése

A településen jelentős számú ingázó él, ezért fontos cél a helyközi mobilitás fejlesztése, melynek részeként a buszmegállók okos buszmegállóként fejlesztendők, digitális kijelzővel, e-kerékpár és roller töltővel, akadálymentesen kialakítva. Biztosítani kell a kerékpárok, rollerek, babakocsik tárolását, elhelyezését.

Pontszerű projektek

Bárdudvarnokot érintően az akcióterülethez közvetlenül nem köthető pontszerű fejlesztések elsősorban társadalomfejlesztő célok megvalósítását szolgálják.

Parkolási lehetőségek bővítése

A település gondoskodott az alapellátások biztosításáról, azonban ezek körül problémát okoz a parkolás. A közös önkormányzati hivatal épülete, a faluház, az óvoda, az épülő bölcsőde egymáshoz közel helyezkedik el, célszerű lenne egy közös parkoló kialakítása.

Lipótfi vasútállomás hasznosítása és közösségi tér fejlesztése

Lipótfi településrészen is biztosítani kell az élhető lakókörnyezetet, ehhez elengedhetetlen a közösségi tér felújítása, infrastrukturális fejlesztése.

A közösségi tér szomszédságában található egy egykori Barcs-Kaposvár vasútvonalhoz tartozó vasútállomás épülete. Az épület turisztikai hasznosításával a településrész is bekapcsolható a Bárdudvarnok idegenforgalmi arculatába.

Kastély hasznosítása

Bárdibükk területén a kastély épületei üresen állnak, melyek kulturális, gazdasági, szociális, valamint idegenforgalmi célra is hasznosíthatóak.

Iskola bővítés

Az általános iskolai ellátás a 4. osztályig biztosított helyben. A családi farmgazdasági terület kialakításával, valamint a településrészek fejlesztésével az iskoláskorú gyerekek száma növekedésével lehet számolni. Ez az iskola bővítését, valamint tornacsarnok építését is magával vonzza. Célként fogalmazható meg, hogy helyben igénybe lehessen venni az alapfokú oktatást az általános iskola végéig. Az ehhez szükséges területet biztosítani kell.

Nagypuszta volt bolt, Csermány major hasznosítása

Nagypuszta területén található egykori bolt épülete, valamint a csermelyi major üresen áll. Előbbi alkalmas feldolgozóipari üzem kialakítására, utóbbi ipari tevékenység végzésére is hasznosítható.

Ravatalozó felújítása, bővítése

A központi belterületen a ravatalozó felújítása és bővítése.

Biomassza, komposzt, szervesanyag feldolgozó és energiatermelő beruházás

A település célja, hogy energiatünetlenné váljon, ehhez energiatermelő beruházásokat kíván végrehajtani. A lakott területektől megfelelő távolságban biztosítani kell biomassza, komposzt, szervesanyag feldolgozó céljára területet.

Bárdibükki egykori gazdaság rendezése

Bárdibükken az egykori gazdaság területe mind területhasználat, mind ingatlanjogi szempontból rendezetlen. A terület rendezéséről, feltárásáról gondoskodni kell.

Nem beruházási jellegű „Soft” fejlesztések

Bárdudvarnokot érintően tervezett horizontális szempontokat a társadalmi megújítást és fejlődést szolgálják, valamint a helyi gazdaság fejlesztését és versenyképességét segítik.

Helyi értékek védelme

Helyi természeti (pl. platánfák Lipótfán) és épített örökség értékeinek védelme. Az értékeket bemutató programok szervezése (pl. helytörténeti gyűjtemény létrehozása, hagyományőrző programok), hosszú távú megőrzésük érdekében szemléletformáló akciók lebonyolítása. Az értékek közösségi megismertetésének összekapcsolása a helyi identitás erősítésével.

Megújuló energiaforrások széles körben való alkalmazásának elősegítése, csapadékvíz hasznosítás

Komplex programok, előadások, kampányok megrendezése. Tervezési, szabályozási és támogatási intézkedések kidolgozása és bevezetése (pl.: a lakosság érdekeltté tétele a megújuló energiák használatában, stratégiák készítése). A program léptéke és lehetőségeit elsősorban a megszerezhető támogatási források fogják meghatározni.

Gazdaságfejlesztő intézkedések

Bárdudvarnok jövőbeni fejlődése szempontjából meghatározó a helyi vállalkozások regionális versenyképességének alakulása, illetve új vállalkozások megjelenése. A vállalkozások fejlődésének elősegítése és ösztönzése érdekében számos intézkedés és program indokolt. A tervezett programok elsősorban gazdasági ágazat szerint differenciálják és specifikusan igyekeznek megcélózni a potenciális vállalkozásokat. Az alábbi „soft” elemek merültek fel mind kidolgozandó és végrehajtandó programok:

- Mezőgazdasági termelésre alapuló gazdaság segítése. Egyéni, unikális – akár történelmi hagyományokkal is rendelkező – mezőgazdasági termelés elősegítése.
- A frekvenciált területeken a terület jellegéhez illeszkedő vendéglátó helyek létrehozásának elősegítése, támogatása, melyek egyúttal fontos színterévé válhatnak a helyi közösségi életnek, illetve a helyi gazdaságot erősíthetik.
- Induló vállalkozásoknak inkubátorház szolgáltatások (háttér infrastruktúra, szolgáltatások).
- Gazdasági és munkaerő-piaci szereplők együttműködésének ösztönzése és foglalkoztatási programok
- A közvetlen párbeszéd erősítése a jelen levő gazdasági szereplőkkel.
- Gazdasági életet támogató önkormányzati IT rendszerek fejlesztése. A helyi gazdasági lehetőségeket, adottságokat nyilvántartó, a jelenlévő és új gazdasági szereplőket és munkavállalókat segítő információs rendszerek kiépítése.

Közösségi szabadidős programok, rendezvények

A különböző társadalmi csoportok, nemzetiségi-, vallási hovatartozású és korcsoportú lakosság összekovácsolása, közösségépítés változatos és figyelemfelkeltő programokkal. Kidolgozandó lehetséges elemek:

- Az idősek életminőségének javítása, aktív és egészséges idősödés biztosítása szolgáltatásfejlesztéssel.
- Az ifjúság kulturált szabadidő eltöltését, nevelését, művelődését szolgáló programok biztosítása
- Egészségfejlesztési terv kidolgozása. A helyi lakosság életminőségének javítása. Hosszútávon fenntartható, egészséges városi környezet biztosítása az egészség megőrzéséhez. Az egészség műveltség fejlesztése.
- A társadalmi kohéziót, a bárdudvarnoki egységes identitást erősítő közösségi programok szervezése.
- Könyvtár, közösségi ház eszközellátottság bővítése

Fejlesztések ütemezése

A következő szempontok figyelembevételével történt meg a tervezett fejlesztések lehetséges ütemezése, amelyet a források rendelkezésre állása, illetve a változó külső körülmények a későbbiekben módosíthatnak:

Indokoltság, szükségesség:

- a fejlesztések időszerűsége,
- a fejlesztések egymásra épülése,
- a fejlesztések által érintett lakosság száma és szociális helyzete,
- a fejlesztések lakosság általi elfogadottsága és támogatottsága,

Hatások:

- a fejlesztések hatása a város egészére,
- a fejlesztések hasznossága a lakosság számára,
- a fejlesztések gazdasági és társadalmi multiplikátor hatása,

Finanszírozás és fenntarthatóság:

- a támogatási források megszerzésének lehetősége és esélye,
- a rendelkezésre álló önkormányzati sajátforrás nagysága,
- a bevonható magánforrások mértéke,
- a létrehozott javak fenntarthatósága.

A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK INDIKATÍV ÜTEMEZÉSE 2022-2030								
Projekt megnevezése	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Akcióterületi projektek								
<i>1. Marótfá, Baráthegy és Petörke-völgy</i>								
Premontrei monostor területén régészeti látogatóközpont létrehozása								
Szabadtéri rendezvény és sportterület kialakítása								
Petörke Portéka termelői piac szolgáltatásainak fejlesztése								
Szabadtéri strand és kemping kialakítása								
Egységes arculatú horgászhelyek kialakítása								
Vízi sport központ kialakítása								
<i>2. Bányai-Lipótfai-halastavak környéke</i>								
Szabadidős, rekreációs terület kialakítása								
Egységes arculatú horgászhelyek kialakítása								

FEJLESZTÉSI TERV

Képesség megtartó népesség, népesség megtartó település.

Bánya településközpont rendezése									
Hálózatos fejlesztések									
Vízi közmű hálózat fejlesztése									
Energia közmű hálózat fejlesztése									
Turisztikai célú térségi elérhetőséget szolgáló kerékpáros infrastruktúra fejlesztése									
Nem szilárd burkolatú utak kiépítése									
Zöldfelületi hálózat fejlesztése									
Helyközi mobilitás fejlesztése									
Pontszerű fejlesztések									
Parkolási lehetőségek bővítése									
Lipótfá vasútállomás hasznosítása és közösségi tér fejlesztése									
Kastély hasznosítása									
Iskola bővítése									
Nagypusztai volt bolt, Csermány major hasznosítása									
Ravatalozó felújítása, bővítése									
Biomassza, komposzt, szervesanyag feldolgozó és energiatermelő beruházás									
Bárdibükki egykori gazdasági rendezése									
Nem beruházás jellegű „Soft” fejlesztések									
Helyi értékek védelme									
Megújuló energiaforrások széles körben való alkalmazásának elősegítése, csapadékvíz hasznosítás									
Gazdaságfejlesztő intézkedések									
Közösségi szabadidős programok, rendezvények									

Fejlesztések pénzügyi terve

A fejlesztési terv készítésének időszakában rendelkezésre álló információk alapján korlátozottak a lehetőségek az Európai Unió forrásainak megszerzésére, ezért a finanszírozás forrásainak meghatározásakor elsősorban az Önkormányzat saját költségvetése, magántőke és hazai költségvetés terhére állami támogatás jöhet szóba. Mivel önkormányzat saját forrásból csak a tervezett fejlesztések töredékét tudja megvalósítani, a bevonható magántőke és állami támogatás mértéke pedig számos külső tényezőtől is függ.

A megszerezhető támogatások ágazati jellegük szerinti nagysága sem ismert. Ezért a fejlesztési tervben megfogalmazott programok és projektek összességében nagyobb portfóliót képviselnek, mint amit a település meg tudna valósítani az adott időszakban, de ez nyújt lehetőséget, hogy minden megnyíló forráslehetőség kihasználható legyen.

A projektek előkészítettségének alacsony szintje miatt és a bevonható külső források nagyfokú bizonytalansága miatt számos projekt költségvetése jelenleg nem becsülhető meg és a későbbiekben, a projektek részletes kidolgozása során kerül meghatározásra.

A tervezett fejlesztések lehetséges forrásai kapcsán a 2021-2027 támogatási időszakban szóba jöhető operatív programok és egy támogatások:

FEJLESZTÉSI TERV

Képesség megtartó népesség, népesség megtartó település.

- Versenyképes Magyarország Operatív Program (VMOP)
- Digitális Megújulás Operatív Program (DIMOP)
- Humánfejlesztési Operatív Program (HOP)
- Vállalkozásfejlesztési és Innovációs Operatív Program (VINOP)
- Zöld Infrastruktúra és Klímavédelmi Operatív Program (ZIKOP)
- Vidékfejlesztési Program (VP)
- Magyar Falu Program

A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE		
Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
Akcióterületi projektek		
1. Marótfá, Baráthegy és Petörke-völgy		
Premontrei monostor területén régészeti látogatóközpont létrehozása	NA	önkormányzati, állami (TOP Plusz, MFP), magán
Szabadtéri rendezvény és sportterület kialakítása	NA	önkormányzati, állami (TOP Plusz, MFP), magán
Petörke Portéka termelői piac szolgáltatásainak fejlesztése	NA	önkormányzati, állami (TOP Plusz, MFP, VP), magán
Szabadtéri strand és kemping kialakítása	NA	önkormányzati, állami (TOP Plusz), magán
Egységes arculatú horgászhelyek kialakítása		önkormányzati, állami (TOP Plusz), magán
Vízi sport központ kialakítása	NA	önkormányzati, állami (TOP Plusz, VP), magán
2. Bányai-Lipótfai-halastavak környéke		
Szabadidős, rekreációs terület kialakítása	NA	önkormányzati, állami (TOP Plusz, MFP), magán
Egységes arculatú horgászhelyek kialakítása		önkormányzati, állami (TOP Plusz), magán
Bánya településközpont rendezése	NA	önkormányzati, állami (TOP Plusz), magán
Hálózatos fejlesztések		
Vízi közmű fejlesztése	NA	állami (TOP Plusz, MFP, VP) VINOP
Energia közmű hálózat fejlesztése	NA	állami (TOP Plusz, MFP, VP)
Turisztikai célú térségi elérhetőséget szolgáló kerékpáros infrastruktúra fejlesztése	20	önkormányzati, állami (MFP, TOP Plusz)
Nem szilárd burkolatú utak kiépítése	NA	önkormányzati, állami (MFP)
Zöldfelületi hálózat fejlesztése	NA	önkormányzati, állami (TOP Plusz, MFP), magán
Helyközi mobilitás fejlesztése		önkormányzati, állami (MFP, TOP Plusz)
Pontszerű fejlesztések		

FEJLESZTÉSI TERV

Képesség megtartó népesség, népesség megtartó település.

Parkolási lehetőségek bővítése	NA	önkormányzati, állami (MFP, TOP Plusz)
Lipótfalva vasútállomás hasznosítása és közösségi tér fejlesztése	NA	önkormányzati, állami (TOP Plusz, MFP, VP)
Kastély hasznosítása	NA	önkormányzati, állami (TOP Plusz, MFP, VP) magán
Iskola bővítése	NA	önkormányzati, állami (TOP Plusz, MFP)
Nagypusztai volt bolt, Csérmény major hasznosítása	NA	önkormányzati, állami (TOP Plusz, MFP, VP) magán
Ravatalozó felújítása, bővítése	NA	önkormányzati, állami (MFP, VP)
Biomassza, komposzt, szervesanyag feldolgozó és energiatermelő beruházás		önkormányzati, állami (MFP, TOP Plusz)
Bárdibükki egykori gazdasági rendezése		önkormányzati, állami (MFP), magán
Nem beruházás jellegű „Soft” fejlesztések		
Helyi értékek védelme	NA	önkormányzati
Megújuló energiaforrások széles körben való alkalmazásának elősegítése, csapadékvíz hasznosítás	NA	önkormányzati
Gazdaságfejlesztő intézkedések	NA	önkormányzati
Közösségi szabadidős programok, rendezvények	NA	önkormányzati, állami (MFP)

M=1:20 000

